

Repertoriumnummer: 23 / 1045
Datum van uitspraak: 08/02/2023
Rolnummer: 22/644/A
Materie: Opvang asielzoekers
Type vonnis: Eindvonnis

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op €	op €
Rechtsmiddelen	

**arbeidsrechtbank Gent,
afdeling Sint-Niklaas**

Vonnis

KAMER S6

VON : EVT

INZAKE:

██████████ geboren op ██████████ te Edlib, hebbende de nationaliteit van Syrië, RR: ██████████ voorheen verblijvende te ██████████ doch uitdrukkelijk woonstkeuze doende op het adres van zijn raadsman te 2018 ANTWERPEN, Lange Lozanastraat 24.

EISENDE PARTIJ, op de openbare terechtzitting vertegenwoordigd door meester Mr. D. Geens, advocaat met kantoor gevestigd te 2018 ANTWERPEN, Lange Lozanastraat 24

TEGEN:

FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE OPVANG VAN ASIELZOEKERS (FEDASIL), openbare instelling, ingeschreven in de kruispuntbank der ondernemingen met ondernemingsnummer 0860.737.913, met maatschappelijke zetel gevestigd te 1000 BRUSSEL, Kartuizersstraat 21.

VERWEERDER, op de openbare terechtzitting vertegenwoordigd door mr. Sarah Bracke, advocaat, loco Mr. Alain Detheux, advocaat met kantoor te 1060 Brussel, Amazonestraat 37

Verleent de arbeidsrechtbank volgend vonnis:

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

Eisende partij tekent beroep aan tegen de beslissing van verwerende partij – gedateerd op 18 juli 2022 – om zijn materiële hulp te beperken en hem een code ‘Fedasil – No Show’ toe te wijzen in toepassing van artikel 4 §1, 2° van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën (hierna: Opvangwet) om reden dat hij geen gevolg gaf aan een convocatie door de Dienst Vreemdelingenzaken en geen enkel bewijs leverde om zijn afwezigheid te verklaren.

II. PROCEDURE

De zaak werd ingeleid met een verzoekschrift, ontvangen ter griffie van de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Sint-Niklaas op 19 juli 2022.

De zaak werd overeenkomstig artikel 704 van het Gerechtelijk Wetboek opgeroepen ter openbare terechtzitting van 11 januari 2023.

Verwerende partij legde besluiten neer op 9 januari 2023. Eisende partij legde besluiten neer op 10 januari 2023.

Beide partijen waren aanwezig op de inleidende zitting van 11 januari 2023 en werden er gehoord in de uiteenzetting van hun middelen en conclusies.

De debatten werden gesloten en het dossier werd meegedeeld aan het Openbaar Ministerie. De heer K. Salomez, substituut-auditeur, heeft mondeling advies uitgebracht.

Enkel eisende partij gaf repliek op dit advies.

Hierna werd de zaak in beraad genomen.

De rechtbank heeft de stukken van het geding, onder meer die gevoegd bij het dossier van de rechtspleging, ingezien.

De wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken werd nageleefd.

III. BESPREKING

Bevoegdheid

Het geschil valt onder de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank overeenkomstig artikel 580, 8°, f van het Gerechtelijk Wetboek.

Toelaatbaarheid

De zaak werd ingeleid met een verzoekschrift, ontvangen ter griffie van de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Sint-Niklaas, op 19 juli 2022. Ze is gericht tegen de beslissing van verwerende partij, gedateerd op 18 juli 2022.

De vordering werd tijdig en regelmatig naar vorm ingesteld.

De vordering is derhalve toelaatbaar.

Voorgaanden

Eisende partij is afkomstig uit Syrië.

Op 4 maart 2022 diende hij bij de Dienst Vreemdelingenzaken een verzoek in tot het verkrijgen van internationale bescherming. Omdat hij niet zelf in zijn basisbehoeften kon voorzien, vroeg en kreeg hij tevens materiële hulp.

In dit kader verblijft eisende partij in het opvangcentrum Westakkers, Grote Baan 111 in Sint-Niklaas.

Intussen onderzocht de Dienst Vreemdelingenzaken het verzoek tot internationale bescherming van eisende partijen. Op 11 mei 2022 volgde een beslissing tot weigering van verblijf met een bevel om het grondgebied te verlaten, waarbij Duitsland werd aangeduid als verantwoordelijke lidstaat voor het behandelen van het verzoek tot internationale bescherming. Duitsland stemde hier op 4 mei 2022 mee in.

Tegen deze beslissing werd door eisende partijen beroep aangetekend bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (schorsing en nietigverklaring).

In het kader van de opvolging van de weigeringsbeslissing en het bevel het grondgebied te verlaten, werd eisende partij uitgenodigd voor een onderhoud bij Dienst Vreemdelingenzaken op 5 juli 2022. Eisende partij was aanwezig op deze afspraak en gaf aan niet vrijwillig in te willen stemmen met de beslissing tot overdracht naar Duitsland.

Navolgend werd eisende partij uitgenodigd op 12 juli 2022 teneinde de overdracht naar Duitsland te organiseren met een vasthouding in een gesloten centrum met het oog hierop.

In reactie hierop mailde (de raadsman van) eisende partij op 8 juli 2022 niet aanwezig te zullen zijn op het onderhoud van 12 juli 2022 gericht op de uitvoering van de betwiste beslissing. Er werd aangegeven dat eisende partij de genomen bijlage 26quater betwistte en daarom een vordering tot schorsing en nietigverklaring indiende bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen en de nog hangende procedure afwachtte.

Verwerende partij nam hierna de bestreden beslissing.

Eisende partij kan zich niet akkoord verklaren met deze beslissing en tekent onderhavig beroep aan.

Intussen diende eisende partij het opvangcentrum Westakkers aan de Grote Baan in Sint-Niklaas effectief te verlaten.

Beoordeling

1.

Een asielzoeker in de zin van artikel 2, 1° van de Opvangwet heeft recht op opvang die hem in staat moet stellen om een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.¹

Onder opvang wordt de maatschappelijke dienstverlening verstaan die wordt verstrekt door de OCMW's overeenkomstig de OCMW-wet² of de materiële hulp die op grond van de Opvangwet toegekend wordt. Deze laatste hulp wordt gedefinieerd als de hulp die het Agentschap of haar partner binnen een opvangstructuur verleent en die met name bestaat uit huisvesting, voedsel, kleding, medische, maatschappelijke en psychologische begeleiding en de toekenning van een dagvergoeding. Zij omvat eveneens de toegang tot juridische bijstand, de toegang tot diensten als tolkdiensten of opleidingen, evenals de toegang tot een programma voor vrijwillige terugkeer.³ De artikelen 23 tot en met 29 van de Opvangwet bepalen de nadere regels inzake de medische begeleiding van asielzoekers in een opvangstructuur.

Dit voordeel van materiële hulp voor elke asielzoeker is van kracht vanaf het doen van zijn of haar asielaanvraag en gedurende de hele asielprocedure.⁴ In het geval van een negatieve beslissing genomen na afloop van de asielprocedure, eindigt de materiële hulp wanneer de uitvoeringstermijn van het bevel om het grondgebied te verlaten, betekend aan de asielzoeker, verstreken is.

Wanneer er door de Dienst voor Vreemdelingenzaken wordt vastgesteld dat een andere lidstaat van de Europese Unie in het kader van de Dublin III- Verordening bevoegd is om de asielaanvraag te onderzoeken, is er geen schorsend beroep mogelijk en wordt een bevel om het grondgebied te verlaten betekend (bijlage 25^{quater} of bijlage 26^{quater}). Hoewel volgens de algemene regel de materiële hulp eindigt wanneer de uitvoeringstermijn van het bevel om het grondgebied te verlaten is verstreken, moet ingevolge de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie⁵ de opvang van de verzoekers om internationale bescherming in die gevallen (de zogenaamde Dublinoverdracht) gegarandeerd blijven tot aan de daadwerkelijke transfer naar de bevoegde lidstaat.

Artikel 4 §1 van de Opvangwet voorziet echter de mogelijkheid om het recht op materiële hulp te beperken of, in uitzonderlijke gevallen, in te trekken, onder meer :

“(…)

2° indien een asielzoeker gedurende een redelijke termijn niet voldoet aan de meldingsplicht of aan verzoeken om informatie te verstrekken of te verschijnen voor een persoonlijk onderhoud betreffende de asielprocedure;

(…)

Artikel 4 §3 van de Opvangwet stelt hierbij uitdrukkelijk:

“De in dit artikel bedoelde beslissingen tot beperking of intrekking van materiële opvangvoorzieningen worden individueel gemotiveerd. Deze worden genomen met

¹ Artikel 3 Opvangwet

² Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

³ Artikel 2, 6° Opvangwet

⁴ Artikel 6 §1 Opvangwet

⁵ HvJ EU 27 september 2012 (Cimade), zaak C-179/11, JV 2013/3 m.nt. Larsson.

inachtnaam van de specifieke situatie van de betrokkene, met name voor personen die onder artikel 36 van dezelfde wet vallen, en met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel.”

2.

Eisende partij hekelt om te beginnen de “karige” motivering van de bestreden beslissing om de materiële hulp te beperken tot medische begeleiding.

Deze beslissing is een bestuurshandeling in de zin van Wet Motivering Bestuurshandelingen van 29 juli 1991. Deze wet bepaalt dat een bestuurshandeling uitdrukkelijk gemotiveerd moet worden. De opgelegde motivering moet in de akte de juridische en feitelijke overwegingen vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen. Zij moet afdoende zijn.

Een afdoende formele motivering is een motivering die aan haar doel beantwoordt, namelijk de bestuurde een zodanig inzicht verschaffen in de motieven van de beslissing dat hij met kennis van zaken kan oordelen of het zinvol is de beslissing aan te vechten. Een formele motivering vergt geen gedetailleerde uiteenzetting: het volstaat dat de bestemming de betekenis van de beslissing begrijpt en inziet waarom het bestuur zo en niet anders beslist heeft. Er is overigens aan het normdoel voldaan van zodra men één of meerdere motieven vermeldt, ook al zijn ze in rechte of in feite onjuist. De formele motiveringsplicht is in wezen immers slechts een vormvoorschrift.

Voormeld artikel 4 §3 van de Opvangwet bepaalt op zijn beurt dat de in dat artikel bedoelde beslissingen tot beperking of intrekking van materiële opvangvoorzieningen individueel worden gemotiveerd. Het artikel 4 §3 van de Opvangwet is een verbijzondering van de formele motiveringsplicht die voortvloeit uit de Wet Motivering Bestuurshandelingen.

Hoewel summier, bevat de bestreden beslissing de juridische en de feitelijke overwegingen waarop ze gestoeld is en waarvan deze laatste een individueel karakter hebben. Verwerende partij verwijst immers naar het feit dat eisende partij niet inging op de uitnodiging van de Dienst Vreemdelingenzaken op 12 juli 2022 in het kader van zijn procedure om internationale bescherming. Reden ook waarom een code “No show” aan hem werd toegewezen.

In die context – mede gelet op de rechtspraak van het Arbeidshof inzake dergelijke summiere motivatie – en omdat uit niets blijkt dat eisende partij de aard, de strekking en de motieven van de beslissing niet begreep of niet kon begrijpen – hetgeen blijkt uit het door eisende partij gevoerde verweer tegen de bewuste beslissing – dient de rechtbank te besluiten dat de beslissing afdoende individueel gemotiveerd is.

Een verbreking van de beslissing op grond van de motiveringsplicht, dringt zich dan ook niet op.

3.

Blijft de vraag of de beslissing genomen werd zonder het evenredigheidsbeginsel te schenden.

Hierbij is de ratio legis van de bewuste bepaling niet zonder belang.

In dat kader kan worden gewezen op de parlementaire voorbereidingen van de wet, waaruit blijkt dat men met deze mogelijkheid om materiële hulp te weigeren dan wel te beperken, asielzoekers wilde

aanzetten tot constructieve medewerking aan de behandeling van hun verzoek om internationale bescherming:

“De tweede mogelijkheid volgt uit de verplichting voor de asielzoeker om constructief mee te werken teneinde de asielprocedure zo vlot mogelijk te laten verlopen. Met andere woorden, indien de asielzoeker niet met de overheidsdiensten samenwerkt, dan kan hij niet verwachten dat diezelfde overheid hem dezelfde rechten zal toekennen als een asielzoeker die naar behoren meewerkt tijdens de asielprocedure. Het Agentschap voor de opvang van asielzoekers zal dus de mogelijkheid hebben om opvang te beperken op basis van informatie verkregen door de asielinstanties, zoals, bij voorbeeld, het gebrek aan een antwoord op een verzoek om informatie van het Commissariaat generaal voor vluchtelingen en staatlozen.”

(Doc 54K2548/001, p. 160)

Eveneens relevant in dit kader is het artikel 20 van de Opvangrichtlijn, waarvan artikel 4 §1, 2° van de Opvangwet de omzetting vormt.

“1. De lidstaten kunnen de materiële opvangvoorzieningen beperken of, in uitzonderlijke en naar behoren gemotiveerde gevallen, intrekken indien een verzoeker:

b) gedurende een in het nationale recht vastgestelde redelijke termijn niet voldoet aan de meldingsplicht of aan verzoeken om informatie te verstrekken of te verschijnen voor een persoonlijk onderhoud betreffende de asielprocedure; dan wel

(...)

5. De in de leden 1, 2, 3 en 4 van dit artikel bedoelde beslissingen tot beperking of intrekking van materiële opvangvoorzieningen of sancties worden individueel, objectief en onpartijdig genomen en met redenen omkleed. De beslissingen worden genomen op grond van de specifieke situatie van de betrokkene, met name voor personen die onder artikel 21 vallen, en met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel. De lidstaten zien erop toe dat verzoekers te allen tijde toegang hebben tot medische hulp overeenkomstig artikel 19 en zorgen ervoor dat alle verzoekers een waardige levensstandaard genieten.”

Gelet op deze ratio legis en in acht genomen de stukken uit het dossier, is de rechtbank van oordeel dat de bestreden beslissing niet afdoende werd geschraagd in het licht van het evenredigheidsbeginsel.

Ter zake wijst de rechtbank op volgende elementen:

- Eisende partij was aanwezig op de eerste afspraak bij de Dienst Vreemdelingenzaken en meldde zich eveneens – zij het per mail – aan met betrekking tot de tweede afspraak. Het is dus niet zo dat eisende partij zich onvindbaar maakte, dan wel zonder enige verantwoording naliet zich in persoon aan te bieden. De mogelijkheid zich per e-mail te verantwoorden (met een aanvaardbare reden) indien men niet aanwezig kan zijn, werd ten andere uitdrukkelijk voorzien in de bewuste uitnodiging van de Dienst Vreemdelingenzaken.

- De uitnodiging van de Dienst Vreemdelingenzaken vermeldde expliciet dat het onderhoud erop was gericht bijlage 26quater ten uitvoer te brengen door de vasthouding van eisende partij in een gesloten centrum.

Eisende partij werpt terecht op dat deze aangekondigde detentie problematisch lijkt in het licht van artikel 27 van de Dublin III- Verordening dat voorziet in het recht op een effectief rechtsmiddel in feite en in rechte met schorsend effect. Waar het Hof van Justitie eerder oordeelde dat de Dublin III-Verordening er zich niet tegen verzet dat een lidstaat ten aanzien van een verzoeker om internationale bescherming die beroep heeft ingesteld tegen een beslissing tot overdracht naar een andere lidstaat voorbereidende maatregelen neemt, zoals de toekenning van een specifieke opvangplaats in dewelke deze personen begeleiding krijgen om hun overdracht voor te bereiden, overwoog het hierbij dat dergelijke maatregelen geen afbreuk doen aan de bewegingsvrijheid van de verzoeker.⁶ In casu is er wel degelijk sprake van zulke inperking. Bovendien bepaalt artikel 51/5 §3 van de Vreemdelingenwet in geval van vasthouding van verzoekers om internationale bescherming voor wie België niet de verantwoordelijke lidstaat is voor de behandeling van het verzoek, dat de overdracht binnen de termijn van zes weken plaats dient te vinden. Zoniet, kan de vreemdeling niet langer op die grond vastgehouden worden. Eisende partij kon er dus vanuit gaan dat – ondanks het hangende beroep – een overdracht aan Duitsland realistisch was.

Ten overvloede merkt de rechtbank daarnaast op dat artikel 28 van de Dublin III- verordening bepaalt dat niemand in bewaring mag worden gehouden om de enkele reden dat hij aan de Dublin-procedure is onderworpen en dat detentie alleen mogelijk is wanneer er een significant risico is op onderduiken en wanneer de voorwaarden van artikel 8 van de Opvangrichtlijn vervuld zijn. Hiertoe dient een individuele beoordeling te gebeuren en dient de vasthouding proportioneel en noodzakelijk te zijn. In casu blijkt nergens dergelijk concreet risico uit. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens stelde eertijds dat het feit dat iemand een genomen beslissing niet accepteert en er bijvoorbeeld beroep tegen instelt, op zich geen voldoende determinerend element is bij de evaluatie van een risico op onderduiken.⁷ Ook de Dienst Vreemdelingenzaken was klaarblijkelijk niet van oordeel dat er een significant risico bestond op onderduiking door eisende partij, aangezien de termijn voor de Dublin-overdracht niet werd verlengd van 6 naar 18 maanden.

Het enkele gegeven dat eisende partij niet het (reële) risico wou nemen om onrechtmatig in detentie te worden genomen, reden waarom hij niet aanwezig was op het onderhoud met de Dienst Vreemdelingenzaken op 12 juli 2022, betekent niet dat hij geen constructieve medewerking zou verlenen aan de behandeling van zijn verzoek om internationale bescherming. Eisende partij kan en mag uiteraard opkomen voor zijn rechten.

Verwerende partij ging in de geschetste context dan ook ten onrechte tot inperking over.

⁶ HvJ 26 maart 2021, C-134/21, <https://eulex.europa.eu>.

⁷ M. CLAES, “Detentie van asielzoekers: de Belgische praktijk”, *T.Vreemd.* 2017, afl. 1, 25.

4.

De uiteenzetting die verwerende partij vervolgens geeft met betrekking tot de verzadiging van het opvangnetwerk en het betoog dat er vaak sprake zou zijn van misbruik, is in dit concrete geval niet ter zake dienend.

De oververzadiging van het netwerk is niet zozeer te wijten aan een bijzondere, op eisende partij van toepassing zijnde, situatie. De oorzaak is daarentegen te vinden in een structureel tekort aan opvangplaatsen dat reeds heel lang aansleept. De omstandigheid dat verwerende partij, omwille van structurele problemen, niet over de gepaste materiële, personele en/of financiële middelen zou beschikken om zijn wettelijke verplichtingen naar behoren uit te voeren, mag niet tot gevolg hebben dat ze van die wettelijke verplichtingen wordt vrijgesteld. Als federale instelling is het aan verwerende partij om de geldende wetgeving te kunnen toepassen en aan deze situatie te verhelpen. Ze kan deze verantwoordelijkheid niet afwentelen op private initiatieven, dan wel op eisende partij zelf.

Gelet op het feit dat verwerende partij – zich toch beroepend op deze structurele problematiek – ter zitting bevestigt dat, ook indien de rechtbank zou beslissen dat opvang moet worden verleend, deze opvang in de praktijk niet dadelijk zou (kunnen) worden verleend, acht de rechtbank het passend een dwangsom op te leggen in de vorm van een geldboete van 250,00 euro per nacht dat verwerende partij op straat moet slapen.⁸

Het spreekt voor zich dat – gelet op bovenstaande overwegingen – eisende partij niet kan worden verplicht om deze hulp te genieten in een *gesloten* opvangcentrum zolang de procedure bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, gericht op de schorsing en nietigverklaring van de beslissing tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 26quater), nog hangende is.

IV. BESLISSING

De arbeidsrechtbank Gent, afdeling Sint-Niklaas, kamer S6.

Rechtsprekend **op tegenspraak**.

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Gelet op het mondeling advies van het Openbaar Ministerie.

Alle andere en tegenstrijdige conclusies verwerpend.

Verklaart de vordering van eisende partij toelaatbaar en gegrond als volgt.

Vernietigt de bestreden beslissing van verwerende partij, gedateerd op 18 juli 2022.

Zegt voor recht dat eisende partij in de huidige omstandigheden gerechtigd is op materiële hulp zoals voorzien in artikel 2, 6° van de Opvangwet lastens verwerende partij en onder verbeurte van een dwangsom ten bedrage van 250,00 euro per nacht dat verwerende partij op straat moet slapen.

⁸ Zie ook: Arbrb. Brussel 7 juni 2022, *T. Vreemd*. 2022 (weergave), afl. 4, 326.

Wijst het meer gevorderde af.

Legt de kosten van het geding krachtens artikel 1017, lid 2 van het Gerechtelijk Wetboek ten laste van verwerende partij, inzonderheid

- 24,00 euro bijdrage aan het begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand en
- de kosten aan de zijde van eisende partij, begroot op 163,98 euro rechtsplegingsvergoeding.

Dit vonnis werd gewezen door:

Nele VAN DE SYPE, rechter,
Hugo DOOMS, rechter in sociale zaken, benoemd als werkgever,
Patrick WAUMAN, rechter in sociale zaken, benoemd als werknemer-bediende,

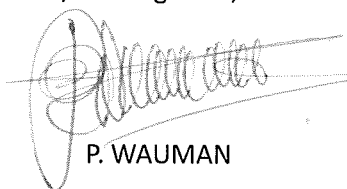
bijgestaan door:

Liesbeth VAN ISTERDAEL, griffier,

Rechter in sociale zaken
verkeert in de onmogelijkheid
het vonnis te ondertekenen.
(Art. 785 Ger.W.)

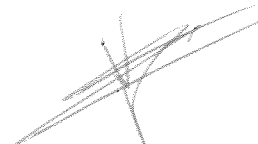

L. VAN ISTERDAEL

P. WAUMAN

H. DOOMS

N. VAN DE SYPE

en uitgesproken op **ACHT FEBRUARI TWEEUUIZEND DRIENTWINTIG** in openbare zitting van de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Sint-Niklaas, **KAMER S6** door Nele Van De Sype, rechter, en bijgestaan door Liesbeth Van Isterdael, griffier.

L. VAN ISTERDAEL

N. VAN DE SYPE